

paa et Tidspunkt, hvor det maatte kunde være Lærlingen mindre betruemt. Det ærede Medlem mente, at Betegnelsen „en i den offentlige Mening vancærende Handling“ var noget Ubestemt, og ønskede en mere bestemt Definition paa, hvilke strafbare Handlinger der skulde gjøre en Mand uskikket til at holde Lærling. Jeg tror dog, at det er det almindelige Udtryk, som man lader sig nøie med i næsten alle juridiske Forhold: „en i den offentlige Mening vancærende Handling“, og at man vanskelig vil kunne sætte Noget i Stedet derfor i dette specielle Forhold.

Goos: Forhandlingen i Gørdags dreiede sig for en stor Del om en Mængde Enkeltheder i Lovens Paragrafer. Jeg skal ikke komme dybt ind derpaa, idet det jo forholder sig ganske rigtig, saaledes som det blev udtalt af den høitærede Minister, at det vil blive nødvendigt for en Del at resignere, hvis man overhovedet vil have Loven frem, og hvis ikke de forskjellige Ansuelser om, hvad der er rigtigt paa hvert enkelt Punkt, som næres af hvert enkelt Medlem her i Salen, skulde komme i Strid indbyrdes og i Strid med, hvad det andet Thing har vedtaget, idet man paa den Maade kun vil lægge Loven, hvis man ellers vil have den, væsentlige Hindringer i Veien. Af de mange Punkter, der ere Skjønssager her, kan jeg ikke godt undgaa at omtale nogle enkelte, som i det Væsentlige ikke ere berørte. Hvad jeg i saa Henseende nærmest vil udtale mig om, er Lovforslagets § 7. Der var i Regeringsforslaget en Bestemmelse om, at Lærlingen ikke maa arbejde mere end 12 Timer i Døgnet. Det er ganske vist, at denne Bestemmelse ikke er bleven modtagen med Velvilje af dem, der have udtalt sig udenfor Thingene om Sagen, og man besluttede sig saa i Landstinget tilfældt til at lade denne Bestemmelse udgaa. Jeg vil ikke sige noget Gjentligt derimod, skjøndt jeg for mit Bedkommende beklager, at der ikke er nogen Bestemmelse derom, da den Grundtanken, at der skal være et Værn for Lærlingen med Hensyn til den Tid, i hvilken han skal arbejde, utvivlsomt er rigtig. Men jeg ser ikke, at det kan nytte under den nuværende Lovgivning — den Betragtning erkender jeg for rigtig — at søge at sætte nogen Bestemmelse ind; thi naar det er givet, at unge Mennesker udenfor de Tilfælde, som gaa ind under Loven af 23de Mai 1873, altsaa den fabrikmæssige Haandværksdrift, kunne bruges, om ikke som Lærlinge, saa dog som Medhjælpere, uden at der er nogen Lovgrænse, saa vil Følgen af at opstille en Grænse for Arbejdstiden for Lærlingens Bedkommende i Virkeligheden kun medføre, at de Paagældende blive brugte ud over Tiden som Medhjælpere. Jeg vil blot henstille, om ikke Grundtankens Rigtighed bør medføre en Forandring i § 8, forsaavidt der omtales, at Læremesteren under ingen Omstændigheder maa anvende Lærlingen til Arbejde, der er

skadeligt for hans Sundhed eller ikke staar i Forhold til hans Kræfter. Det er ganske klart, at dette, at Virksomheden er skadelig for hans Sundhed eller ikke staar i Forhold til hans Kræfter, ikke blot kan fremkomme ved Arbejds Arts, men ogsaa ved dets Omfang, og der bør her gives en Beskyttelse i almindelige Udtryk, hvorved det, om man end ikke forlanger nogen bestemt Tidsgrense, der ikke svarer til Tidforholdene, dog bevirker, at en saadan kan opretholdes. — Der var nogle Enkeltheder, der ikke berørte Skjønsspørgsmaal, men som ere mere, om jeg saa maa sige, af juridisk Betydning, som jeg vil udtale mig om. Jeg skal ikke komme ind paa dem i deres Almindelighed, men nogle enkelte af dem maa jeg dog berøre. Jeg tror ikke, at den Kritik mod Lovforslaget var berettiget, som blev udtalt af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) med Hensyn til Lovens Omfang: „Haandværker, Fabrikant, Handlende eller andre Næringsdrivende“. Jeg kan i saa Henseende henholde mig til, hvad den høitærede Minister har udtalt, men jeg skal dog dertil sige, at den Tvivl, der fremkom ved det Udtryk, hvad der skal forstås ved Næringsdrivende, er mere tænkt end virkelig. Sagen er jo nemlig, at disse Udtryk ere bogstavelig tagne ud af Loven af 29de December 1857, hvor den taler om Lærlingeforholdet, og det maa vel mærkes, at den har en meget udførlig Paragraf om Lærlingeforholdet. Den omtaler Haandværkere, Fabrikanter, Handlende og andre Næringsdrivende, og der er derfor selvfølgelig en historisk Forudsætning for, at man vil fortolke disse Betegnelser paa samme Maade her. Ved at indskrænke Omraadet paa dette Punkt vilde man i Virkeligheden ikke opfylde Loven af 1857, som jo selv henviser til, at der skal komme en Lov om dette Forhold; thi indtil videre opretholder den, med Undtagelse af enkelte Bestemmelser, de gjældende Regler fra Aaret 1800, som nu ere høit usuldfomne. Vil man indskrænke Omraadet for denne Lov, bliver der et Hul, hvor man hverken har de gamle eller de nye Bestemmelser, og det tror jeg ikke, at der er nogen Grund til. Derimod maa jeg udtale min Enighed med det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds med Hensyn til Bestemmelsen i § 1, at efterkommes Bestemmelsen om skriftlig Affattelse af Kontrakten og Paategning ved Dvrigheden af, saa har Kontrakten ingen Gyldighed, og jeg kan paa det Punkt ikke være enig i, hvad der blev udtalt af den høitærede Minister. Saaledes som Bestemmelsen staar, bliver dens praktiske Betydning den, at man siger til Mesteren: Du skal søge for en skriftlig Kontrakt og for Paategning af Dvrigheden, men undlader Du det, slipper Du for din Pligt efter Kontrakten. Man paalægger ham en Pligt, men sætter samtidig en Præmie for at overtræde den, idet han saa slipper for sin Forpligtelse efter Kontrakten, medmindre han,